

Motion till riksdagen 2016/17:3682

av **Andreas Carlson m.fl. (KD)**

med anledning av skr. 2016/17:126 Tillsammans mot brott – ett nationellt brottsförebyggande program

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om familjens roll i det brottsförebyggande arbetet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om polisens förutsättningar att arbeta långsiktigt i det brottsförebyggande arbetet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om civilsamhällets roll i det brottsförebyggande arbetet och tillkännager detta för regeringen.

Familjens roll i det brottsförebyggande arbetet

En förutsättning för ett samhälle byggt på gemenskap och tillit är att människor känner sig trygga i vardagen. Brottslighet måste därför både bekämpas och förebyggas. När det kommer till det senare utgör familjen en ovärderlig resurs. Familjens roll i att fostra och leda de unga kan inte nog betonas. Forskning som Brottsförebyggande rådet (Brå) sammanställt visar att barn som växer upp med dåliga relationer till sina föräldrar löper större risk att hamna i kriminalitet. En stark anknytning till föräldrarna har däremot en förebyggande effekt och minskar risken för att barn och unga ska dras till brottsliga miljöer. Detta beläggs bl.a. i Brå 2001:15 Kriminell utveckling – tidiga riskfaktorer och förebyggande insatser samt Orsaker till brott bland unga och metoder att motverka kriminell utveckling (2009). I Brås rapport 2001:15 nämns ”föräldrarnas uppfostringsmetoder och förmåga att skapa en känslomässig, trygg och tillitsfull relation till barnet kan bidra till att kompensera för ogynnsamma genetiska/biologiska förutsättningar, kan föräldrarnas förhållningssätt till barnet också bidra till en ökad risk för kriminell utveckling”.

Varje människa har ytterst ansvar för sina handlingar, och kriminella handlingar kan inte reduceras till att handla om vare sig uppväxt eller social miljö. Men en stödande

familjepolitik är en av de allra viktigaste insatserna för att minimera risken för att brottslighet uppstår från början.

Goda normer och värderingar kan överföras mellan generationer, och därför behöver föräldraansvaret stärkas. Föräldrarna har det yttersta ansvaret för att fostra barn och unga till ansvarstagande medborgare som efter egen förmåga bidrar till det gemensamma bästa. Ingen människa är perfekt, och alla kan göra fel. Samtidigt föds ingen till att bli kriminell, och alla har ett ansvar välja det etiskt rätta. För detta krävs en moralisk kompass, och den skapas genom fostran, främst inom familjen.

Det är viktigt att uppvärdera mor- och farföräldrars viktiga roll såväl ekonomiskt och socialt som kulturellt i familjegemenskapen. Det generationsöverbyggande perspektivet måste betonas för att ytterligare stärka familjen.

Kristdemokraterna saknar detta perspektiv i regeringens skrivelse. Den första gången regeringen nämner familjens roll i det brottsförebyggande arbetet är när de talar om brott som begås inom familjen.

Men icke desto mindre är det en oerhört viktig del i det brottsförebyggande arbetet. Det är i familjen allting börjar, och det är där barn får sina första förebilder – positiva eller negativa. Brås rapport slår fast att andra negativa omständigheter såsom utsatt socioekonomisk situation, närhet till missbruk eller andra riskfaktorer kan modereras genom god uppfostran, närhet och en kärleksfull relation till föräldrarna. Balans och konsekvens är viktiga delar, liksom en uppfostran vars disciplinära inslag saknar hot och våld och tillämpar en konstruktiv konfliktlösning som socialiseringsmetod, medan brister i densamma lätt kan leda till att antisociala beteenden uppmuntras och reproduceras av barnen. Enklare uttryckt: Våld föder våld.

Att bygga starka familjer har alltid varit en utgångspunkt för Kristdemokraterna. Det är i familjen grunden för de värderingar som kommer att prägla en människa genom resten av hennes liv läggs. Det är först och främst av föräldrar som gränser sätts och det är i den relationen som normer byggs upp. Familjens betydelse i brottsförebyggande arbete behöver ges större utrymme i regeringens strategi. Detta bör ges regeringen till känna.

Polisens roll

Polisens roll i det brottsförebyggande arbetet är självklar. Den nämns också i regeringens skrivelse, men inte så mycket som faktiskt är nödvändigt. Främst nämns polisen i de olika samverkansformer de har med andra. Med socialtjänsten, kommuner, landsting, näringsliv m.m. Detta är angeläget. Men det kräver att polisen har tillräckliga resurser att uthålligt arbeta brottsförebyggande och kunna samverka. En av polisens absolut viktigaste roller när det kommer till att förebygga brott sker när uniformerad polis är ute bland människor och genom sin närvaro bidrar till att brott inte begås. Detta innebär att polisen måste vara närmare medborgarna och att alla människor, oavsett var de bor i Sverige, ska veta om att polisen finns nära till hands och att de har förtroende för polisen.

Därför syftade den stora polisreform som just nu genomförs bl.a. till att få polisen närmare medborgarna. Detta syfte har dock inte uppnåtts. I många kommuner vittnas det om att polistätheten minskat. För att vända detta krävs kraftiga resurstillskott.

För att polisen ska kunna vara närvarande och förebygga brott krävs att de är fler, men detta är något som regeringen är alltför saktfärdig med att genomföra. I stället för en rejäl och långsiktig satsning på fler poliser levererar de ursäkter om svårigheten i att utbilda. För att kunna arbeta brottsförebyggande och för att få fler poliser på gator och torg har Kristdemokraterna föreslagit en kraftfull satsning på svensk polis. Det krävs också en satsning på att höja löner och förbättra arbetsvillkor för att stoppa den utveckling vi ser med att rekordmånga under 40 år valt att sluta arbeta som poliser. Att polisen har förutsättningar att arbeta långsiktigt är centralt för ett fungerande brottsförebyggande arbete. Detta bör ges regeringen till känna.

Civilsamhället

Civilsamhället spelar en ovärderlig roll i det brottsförebyggande arbetet. Det gäller inte minst för den som vill bryta ett tidigare livsstilskriminellt liv, men även för den som ligger i riskzonen för ett sådant. Bland civilsamhällets organisationer finns både de som arbetar direkt med att rehabilitera kriminella från sitt tidigare liv, in i ett vanligt arbets- och socialt liv som exempelvis Kris, men också flera andra. Där finns de som arbetar i exempelvis kyrkor med att hjälpa hemlösa med mat och tak över huvudet, de som organiserar sig för att erbjuda läxhjälp för att hjälpa människor ur ett utanförskap, språkkaféer eller idrottsföreningar som binder samman människor med olika bakgrund och ur olika generationer med ett konstruktivt gemensamt mål. Civilsamhället har ett stort värde. Det är något annat än staten, något annat än vänner och familj. Civilsamhällets värde ligger i just det, att det finns mellan människor och staten. Inte minst för den som utvecklat ett antisocialt beteende kan kontakter med myndigheter vara avskräckande, framför allt om detta är stigmatiserat i den närmsta kretsen. Civilsamhällets roll måste lyftas tydligare och vara en del genom hela den brottsförebyggande processen. Detta bör ges regeringen till känna.

Andreas Carlson (KD)

Sofia Damm (KD)

Mikael Oscarsson (KD)

Sofia Modigh (KD)

Tuve Skånberg (KD)